

Έκθεση σχετικά με τη χρήση
και την εκπαίδευση σε
εργαλεία GenAI

100mentors

PCSS

iRIS
SUSTAINABLE DEVELOPMENT

helixconnect

4et+

Περιεχόμενα

Βιβλιογραφική Ανασκόπηση.....	3
Ορισμός & Κατηγοριοποίηση της GenZ.....	3
Υιοθέτηση της Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης (GenAI).....	5
Αποτελέσματα Έρευνας.....	11
1. Ανάπτυξη Ερωτηματολογίου για Online Διανομή.....	11
Ενότητες του Ερωτηματολογίου.....	11
2. Πρωτόκολλο Συνέντευξης για Έρευνα σε Βάθος.....	12
Δομή της Συνέντευξης:.....	12
Βιβλιογραφία.....	14

Περιγραφή Έρευνας

Εισαγωγή: Ο τομέας της τεχνητής νοημοσύνης (AI) έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο τα τελευταία χρόνια, με την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και εφαρμογών. Μία από αυτές τις εφαρμογές είναι η GenAI, η οποία έχει τη δυνατότητα να φέρει επανάσταση στον τρόπο ζωής και εργασίας μας.

Σημασία του Θέματος: Η κατανόηση του τρόπου με τον οποίο η Γενιά Z (GenZ) αντιλαμβάνεται και χρησιμοποιεί τη GenAI είναι απαραίτητη για να διασφαλιστεί ότι η τεχνολογία αυτή θα υιοθετηθεί με υπεύθυνο και ηθικό τρόπο. Αυτή η γενιά είναι η πρώτη που μεγαλώνει με πρόσβαση σε προηγμένες τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης, οπότε η στάση και η συμπεριφορά της απέναντι σε αυτές τις τεχνολογίες θα διαμορφώσουν το μέλλον της τεχνητής νοημοσύνης.

Υπάρχουσες γνώσεις: Προηγούμενες έρευνες έχουν δείξει ότι η Γενιά Z (GenZ) έχει γενικά θετική στάση απέναντι στην τεχνητή νοημοσύνη και την βλέπει ως ένα εργαλείο για τη βελτίωση της ζωής της. Ωστόσο, υπάρχει έλλειψη κατανόησης σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο αυτή η γενιά αντιλαμβάνεται και χρησιμοποιεί την GenAI.

Έλλειψη Γνώσης: Παρά την αυξανόμενη σημασία της GenAI, υπάρχει έλλειψη έρευνας σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Γενιά Z αντιλαμβάνεται και χρησιμοποιεί αυτή την τεχνολογία. Η παρούσα μελέτη στοχεύει να καλύψει αυτό το κενό γνώσεων και να παρέχει πληροφορίες σχετικά με την υιοθέτηση της GenAI από αυτή τη γενιά.

Συλλογισμός: Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να εντοπίσει το πιθανό κενό που υπάρχει σήμερα στην υιοθέτηση της GenAI από τη Γενιά Z και να διερευνήσει τρόπους για την αύξηση της ευαισθητοποίησης και την επιτάχυνση της υιοθέτησης αυτής της τεχνολογίας.

Ερευνητικό Ερώτημα: Ποια είναι η τρέχουσα κατάσταση της υιοθέτησης της GenAI από τη γενιά GenZ και ποια είναι τα πιθανά κενά στην υιοθέτηση; Πώς μπορούμε να αυξήσουμε την ευαισθητοποίηση και να επιταχύνουμε την υιοθέτηση της GenAI από αυτή τη γενιά;

Στόχος: Η παρούσα μελέτη έχει ως στόχο να διερευνήσει τις αντιλήψεις και τη χρήση της GenAI από τη γενιά GenZ, να προσδιορίσει τρόπους για την αύξηση της ευαισθητοποίησης και της υιοθέτησης αυτής της τεχνολογίας και να αναπτύξει ερευνητικά εργαλεία για τη διερεύνηση της τρέχουσας κατάστασης των παραπάνω.

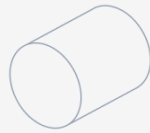
Υπόθεση: Η GenZ θεωρείται ότι έχει θετική στάση απέναντι στη GenAI και την βλέπει ως ένα εργαλείο που μπορεί να βελτιώσει τη ζωή της. Ωστόσο, ενδέχεται να υπάρχει ανάγκη για μεγαλύτερη κατανόηση και ευαισθητοποίηση σχετικά με τις συγκεκριμένες εφαρμογές και τα οφέλη της GenAI, γεγονός που οδηγεί σε ένα κενό στην υιοθέτησή της.

Βιβλιογραφική Ανασκόπηση

Ορισμός & Κατηγοριοποίηση της GenZ

Η Γενιά Z (GenZ) ορίζεται ως η δημογραφική ομάδα που ακολουθεί τη Γενιά των Μιλένιαλ (millennials), η οποία γεννήθηκε συνήθως από τα μέσα της δεκαετίας του 1990 έως τις αρχές της δεκαετίας του 2010 (Schlee et al., 2020). Αυτή η γενιά χαρακτηρίζεται από μοναδικά χαρακτηριστικά

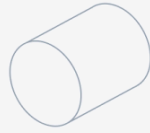
συμπεριφοράς και στάσης, καθώς έχει μεγαλώσει στην εποχή της ψηφιακής τεχνολογίας και των κοινωνικών μέσων

Μελέτες έχουν επιχειρήσει να ταξινομήσουν τη GenZ σε διάφορες ομάδες με βάση διαφορετικά κριτήρια, όπως τα πρότυπα χρήσης smartphone, τις προτιμήσεις ως προς τα χαρακτηριστικά του εργοδότη τους, την περιβαλλοντική συνείδηση και την στάση απέναντι σε ομαδικά έργα. Η Γενιά Z είναι μια ποικιλόμορφη ομάδα με διάφορες κατηγορίες στο φάσμα της. Αυτές οι ταξινομήσεις βασίζονται σε παράγοντες όπως η ψηφιακή συμμετοχή, οι επαγγελματικές φιλοδοξίες, οι περιβαλλοντικές αξίες και οι προτιμήσεις για συνεργατική εργασία. Οι μελέτες που εξετάστηκαν παρέχουν μια λεπτομερή κατανόηση της Γενιάς Z, υπογραμμίζοντας τη σημασία της αναγνώρισης της ετερογένειας εντός αυτής της δημογραφικής ομάδας (Roy et al., 2022; Schlee et al., 2020; Su et al., 2019; Yang et al., 2020).

Μια μελέτη ταξινόμησε τη Γενιά Z και τους Μιλένιαλς σύμφωνα με τα πρότυπα χρήσης των smartphone τους, προσδιορίζοντας πέντε διακριτές ομάδες με βάση τον βαθμό συμμετοχής τους σε δραστηριότητες όπως η ενεργή παραγωγή πληροφοριών, η παθητική αναζήτηση, οι κοινωνικές σχέσεις, η ψυχαγωγία και οι ψηφιακές δεξιότητες (Yang et al., 2020). Μια άλλη μελέτη τμηματοποίησε τους Ινδούς φοιτητές της Γενιάς Z σε σχολές διοίκησης επιχειρήσεων με βάση το φύλο, την ειδικότητα και την εργασιακή εμπειρία, προκειμένου να διαφοροποιήσει τις αντιλήψεις τους σχετικά με την ελκυστικότητα των εργοδοτών (Roy et al., 2022). Η περιβαλλοντική συνείδηση έχει επίσης χρησιμοποιηθεί ως βάση για την κατάτμηση, με τους καταναλωτές της Γενιάς Z των ΗΠΑ να κατηγοριοποιούνται σε ομάδες όπως «δραστήριοι υποστηρικτές της βιωσιμότητας», «πιστοί υποστηρικτές της βιωσιμότητας» και «μετριοπαθείς υποστηρικτές της βιωσιμότητας» με βάση την οικολογική τους συνείδηση και τη σημασία που αποδίδουν στα χαρακτηριστικά των αειφόρων τροφίμων (Su et al., 2019). Επιπλέον, οι στάσεις απέναντι στα ομαδικά έργα έχουν αλλάξει μεταξύ των Millennials και της Γενιάς Z, με τους τελευταίους να εκδηλώνουν μεγαλύτερη ανησυχία για τις συνεισφορές των άλλων μελών της ομάδας (Schlee et al., 2020).

Η σχέση της GenZ με την Τεχνολογία

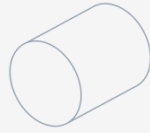

Η σχέση της Γενιάς Z με την τεχνολογία είναι πολυδιάστατη και περιλαμβάνει τον εκπαιδευτικό, τον προσωπικό και τον επαγγελματικό τομέα. Η Γενιά Z, που συχνά αναφέρεται ως «οι ψηφιακοί ντόπιοι» (digital natives), έχει μια μοναδική σχέση με την τεχνολογία, η οποία χαρακτηρίζεται από την εμπύθιση της σε ψηφιακά περιβάλλοντα από νεαρή ηλικία (Gabrielova & Buchko, 2021). Αυτή η ομάδα εισέρχεται στον εκπαιδευτικό και επαγγελματικό χώρο με προσδοκίες για την ενσωμάτωση της τεχνολογίας που συνάδουν με τις ψηφιακά ενισχυμένες καθημερινές εμπειρίες της (Cretu et al., 2020). Στο εκπαιδευτικό περιβάλλον, οι μαθητές της Γενιάς Z αναμένουν και επωφελοούνται από ψηφιακά πλούσιες μεθόδους διδασκαλίας, όπως αναστρεφόμενες τάξεις, παιχνιδοποίηση και εικονικές προσομοιώσεις, οι οποίες ανταποκρίνονται στην προτίμησή τους για διαδραστικά και τεχνολογικά περιβάλλοντα μάθησης (Cretu et al., 2020; Vo, 2020).

Είναι ενδιαφέρον ότι, ενώ η τεχνολογική επάρκεια της GenZ είναι ευρέως αναγνωρισμένη, η χρήση της τεχνολογίας από την πλευρά τους επεκτείνεται και σε τομείς όπως τα ηλεκτρονικά ψώνια, όπου χρησιμοποιούν κυρίως smartphones (Dabija & Lung, 2019), και η πνευματική αυτοφροντίδα, όπου αξιοποιούν ψηφιακές εφαρμογές ευεξίας για τη διαχείριση της ψυχικής υγείας και του ύπνου (Park et al., 2023). Επιπλέον, η είσοδός τους στην αγορά εργασίας επηρεάζει επηρεάζει το employer branding, καθώς προτιμούν οργανισμούς που προσφέρουν ευκαιρίες ανάπτυξης και μάθησης, αντανακλώντας την επιθυμία τους για συνεχή εξέλιξη σε τεχνολογικά προοδευτικά περιβάλλοντα (Roy et al., 2022).

Συνοψίζοντας, η Γενιά Z αξιοποιεί την τεχνολογία όχι μόνο ως εργαλείο μάθησης και ανάπτυξης, αλλά και για την προσωπική της ευημερία, καθώς και ως κριτήριο επιλογής εργοδότη. Η τεχνολογική της ευχέρεια διαμορφώνει τον τρόπο με τον οποίο παρέχεται το εκπαιδευτικό περιεχόμενο, τον τρόπο με τον οποίο συμμετέχει στο εμπόριο, αλλά και τα χαρακτηριστικά που αναζητά σε πιθανούς εργοδότες (Cretu et al., 2020; Dabija & Lung, 2019; Kunal et al., 2022; Park et al., 2023). Αυτό αναδεικνύει τη σημασία της προσαρμογής των ιδρυμάτων και των οργανισμών στις τεχνολογικές προσδοκίες αυτής της γενιάς, προκειμένου να ενισχυθούν η δέσμευση και η παραγωγικότητα.

Υιοθέτηση της Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης (GenAI)

Η τρέχουσα κατάσταση υιοθέτησης της Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης (GenAI) από τη Γενιά Z φαίνεται να χαρακτηρίζεται από μια γενική αισιοδοξία και προθυμία αποδοχής της τεχνολογίας, λόγω των πιθανών οφελών της σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης και της φιλοξενίας. Οι φοιτητές της Γενιάς Z έχουν επιδείξει θετική στάση απέναντι στη GenAI, αναγνωρίζοντας την ικανότητά της να ενισχύει την παραγωγικότητα, την αποδοτικότητα και την εξατομικευμένη μάθηση (Chan & Lee, 2023). Αντίστοιχα, η προθυμία της Γενιάς Z να χρησιμοποιήσει συσκευές Τεχνητής Νοημοσύνης στις υπηρεσίες φιλοξενίας επηρεάζεται από το κίνητρο ευχαρίστησης, με τη συχνότητα χρήσης των smartphones να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην αλληλεπίδρασή τους με την τεχνητή νοημοσύνη. (Vitezić & Perić, 2021).

Ωστόσο, παρατηρούνται κενά στην υιοθέτηση της GenAI από τη Γενιά Z. Παρότι υπάρχει υψηλό επίπεδο ενημέρωσης και επίγνωσης σχετικά με τις τεχνολογίες ΤΝ, τα ποσοστά υιοθέτησης διαφοροποιούνται, με ορισμένες μελέτες να καταδεικνύουν χαμηλά επίπεδα αξιοποίησης σε συγκεκριμένα πλαίσια, όπως στις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες της Τανζανίας (Bakiri et al., 2024). Επιπλέον, διατυπώνονται ανησυχίες από εκπαιδευτικούς που ανήκουν στη Γενιά X (GenX) και στη Γενιά Y (GenY) σχετικά με την υπερβολική εξάρτηση από τη GenAI, καθώς και με τις ηθικές και παιδαγωγικές της προεκτάσεις, γεγονός που υποδηλώνει την ανάγκη για κατευθυντήριες γραμμές και πολιτικές βασισμένες σε εμπειρικά δεδομένα (Chan & Lee, 2023).

Για να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση και να επιταχυνθεί η υιοθέτηση της GenAI από τη Γενιά Z, είναι απαραίτητο να αντιμετωπιστούν αυτά τα κενά με την ανάπτυξη εξατομικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης και ανάπτυξης που να καλύπτουν συγκεκριμένα κενά δεξιοτήτων (Malang et al., 2023). Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής θα πρέπει να προωθήσουν προγράμματα σπουδών που τονίζουν τη σημασία των νέων τεχνολογιών (Vitezić & Perić, 2021) και να ενσωματώσουν τη συναισθηματική νοημοσύνη (emotional intelligence) ως καθοριστικό παράγοντα της

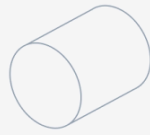
συμπεριφορικής πρόθεσης προς την υιοθέτηση της τεχνητής νοημοσύνης (Ibrahim et al., 2024). Επιπλέον, η δημιουργία ενός υποστηρικτικού περιβάλλοντος για την GenZ ώστε να αλληλεπιδρά ουσιαστικά με τις τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης, μέσω προσβάσιμης εκπαίδευσης και σαφών ηθικών κατευθυντήριων γραμμών, μπορεί να διευκολύνει μια πιο ολοκληρωμένη κατανόηση και προετοιμασία για την ενσωμάτωση της τεχνητής νοημοσύνης (Afolabi, 2024; Malang et al., 2023).

Τα παραπάνω ευρήματα και οι σχετικές συγκρίσεις τεκμηριώνουν ότι, παρότι η Γενιά Z εμφανίζεται έτοιμη να υιοθετήσει τη Γενετική Τεχνητή Νοημοσύνη (GenAI), εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικά κενά στα πραγματικά ποσοστά υιοθέτησης, καθώς και ανησυχίες σχετικά με την υπεύθυνη χρήση της τεχνολογίας. Η αντιμετώπιση αυτών των διαφορών μέσω της εκπαίδευσης, της ανάπτυξης πολιτικών και της ενσωμάτωσης της συναισθηματικής νοημοσύνης μπορεί να ενισχύσει την εμπλοκή της GenZ με τη GenAI και να διασφαλίσει την υπεύθυνη και αποτελεσματική χρήση της σε διάφορους τομείς (Afolabi, 2024; Bakiri et al., 2024; Malang et al., 2023; Chan & Lee, 2023; Ibrahim et al., 2024; Vitezić & Perić, 2021).

Πρωτοβουλίες αύξησης της υιοθέτησης GenAI από τη Γενιά Z

Οι πρωτοβουλίες για τη διευκόλυνση της υιοθέτησης της Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης (Generative AI) από τη Γενιά Z (ηλικίας 12–27 ετών) είναι πολυδιάστατες, καλύπτοντας τόσο εκπαιδευτικές όσο και πρακτικές εφαρμογές. Οι πρωτοβουλίες αυτές, που επιδιώκουν την προώθηση της υιοθέτησης της GenAI από τη GenZ, περιλαμβάνουν εκπαιδευτικά προγράμματα για την ενίσχυση του γραμματισμού στην ΤΝ και της κριτικής σκέψης, πρακτικές εφαρμογές στη γλωσσική εκμάθηση, καθώς και τη χρήση της ΤΝ στους τομείς των υπηρεσιών. Οι προσπάθειες αυτές εξισορροπούνται από την αναγνώριση των πιθανών κινδύνων και της ανάγκης για κατευθυντήριες γραμμές και πολιτικές υπεύθυνης χρήσης. Οι σχετικές μελέτες υπογραμμίζουν συλλογικά τη σημασία μιας πολυδιάστατης προσέγγισης στην υιοθέτηση της GenAI, η οποία λαμβάνει υπόψη τόσο τις ευκαιρίες όσο και τις

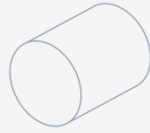
προκλήσεις που παρουσιάζει η τεχνολογία αυτή (Baskoro et al., 2023; Chan & Lee, 2023; Ferrara, 2024; Tzirides et al., 2024; Vitezic & Peric, 2021).

Στον εκπαιδευτικό τομέα, μελέτες έχουν εξετάσει την ενσωμάτωση της GenAI στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, με έμφαση στην ενίσχυση του ψηφιακού γραμματισμού στην ΤΝ και των δεξιοτήτων κριτικής σκέψης. Για παράδειγμα, μια μελέτη περίπτωσης διερεύνησε τον αντίκτυπο της χρήσης εργαλείων GenAI και κυβερνο-κοινωνικών μεθόδων διδασκαλίας στον γραμματισμό των φοιτητών στην ΤΝ, αποκαλύπτοντας ότι μια τέτοια ενσωμάτωση μπορεί να ενισχύσει την κατανόηση και την κριτική αξιολόγηση των εφαρμογών της ΤΝ στην εκπαίδευση (Tzirides et al., 2024). Επιπλέον, έχει προταθεί ένα μοντέλο που συνδυάζει τον μαθησιακό κύκλο 7Ε με την προσέγγιση της ομότιμης μάθησης (peeragogy), με στόχο τη βελτίωση των δεξιοτήτων κριτικής σκέψης της Γενιάς Ζ, αξιοποιώντας τις εφαρμογές ΤΝ ως εργαλείο (Baskoro et al., 2023).

Όσον αφορά τις πρακτικές εφαρμογές, έχουν αναληφθεί πρωτοβουλίες για την ενσωμάτωση της ΤΝ σε μαθησιακά περιβάλλοντα, όπως η χρήση παιχνιδιών αγγλικής γλώσσας βασισμένων στην ΤΝ για την ενίσχυση των δεξιοτήτων επικοινωνίας στα αγγλικά μεταξύ Ινδονήσιων μαθητών της Γενιάς Ζ. Επιπλέον, έχει εξεταστεί η υιοθέτηση συσκευών ΤΝ στις υπηρεσίες φιλοξενίας, με τα ευρήματα να δείχνουν ότι το κίνητρο ευχαρίστησης επηρεάζει σημαντικά την προθυμία της Γενιάς Ζ να χρησιμοποιήσει συσκευές ΤΝ, ενώ η συχνότητα χρήσης smartphone μετριάζει τη σχέση μεταξύ της αντιλαμβανόμενης προσπάθειας και των συναισθημάτων απέναντι στη χρήση της ΤΝ (Vitezic & Peric, 2021).

Ωστόσο, είναι σημαντικό να επισημανθούν οι ανησυχίες και οι προκλήσεις που συνδέονται με την υιοθέτηση της GenAI. Εκπαιδευτικοί από παλαιότερες γενιές έχουν εκφράσει προβληματισμούς σχετικά με την υπερβολική εξάρτηση και τις ηθικές προεκτάσεις, τονίζοντας την ανάγκη για κατευθυντήριες γραμμές και πολιτικές υπεύθυνης χρήσης της GenAI (Chan & Lee, 2023). Επιπλέον, η πιθανότητα κακόβουλης χρήσης της GenAI και των Μεγάλων Γλωσσικών Μοντέλων (LLMs) για τη δημιουργία deepfakes και εκστρατειών

παραπληροφόρησης αναδεικνύει τη σκοτεινή πλευρά των εφαρμογών της GenAI και την ανάγκη για ενημέρωση και προετοιμασία (Ferrara, 2024).

Αποτελεσματικές Προσεγγίσεις Ηλεκτρονικής Μάθησης για τη Γεφύρωση του Χάσματος Υιοθέτησης

Οι αποτελεσματικές προσεγγίσεις στην ηλεκτρονική μάθηση (eLearning), οι οποίες μπορούν να γεφυρώσουν το χάσμα για την υπεύθυνη και αποτελεσματική υιοθέτηση της παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης (GenAI) και άλλων ρηξικέλευθων τεχνολογιών από άτομα ηλικίας 12–27 ετών (Γενιά Z), είναι πολυδιάστατες. Πρώτον, η ενσωμάτωση της GenAI στην τριτοβάθμια εκπαίδευση θα πρέπει να συνοδεύεται από την ανάπτυξη τεκμηριωμένων, βασισμένων σε ερευνητικά δεδομένα κατευθυντήριων γραμμών και πολιτικών, την καλλιέργεια δεξιοτήτων κριτικής σκέψης και ψηφιακού γραμματισμού, καθώς και την προώθηση της υπεύθυνης χρήσης των τεχνολογιών (Chan & Lee, 2023). Επιπλέον, η αξιοποίηση ψηφιακών εφαρμογών εκμάθησης γλωσσών, διαδικτυακών πλατφορμών γλωσσικής ανταλλαγής και αυθεντικών επικοινωνιακών εμπειριών, όπως παιχνίδια ρόλων και συζητήσεις (debates), μπορεί να ενισχύσει τις δεξιότητες προφορικού λόγου στα αγγλικά, οι οποίες είναι κρίσιμες για την αποτελεσματική πλοήγηση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών (Sumartono, 2023).

Για να γεφυρωθεί αποτελεσματικά το χάσμα στην υιοθέτηση της GenAI και παρόμοιων τεχνολογιών από τη Γενιά Z, είναι απαραίτητος ο συνδυασμός παραδοσιακών και ψηφιακών μεθόδων διδασκαλίας, η ανάπτυξη ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών για τη χρήση της τεχνολογίας, η ενίσχυση του ψηφιακού γραμματισμού, καθώς και η αντιμετώπιση του ψηφιακού χάσματος μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών. Οι στρατηγικές αυτές θα πρέπει να εφαρμόζονται με τρόπο που να σέβεται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των μαθητών της Γενιάς Z, όπως η προτίμησή τους για αυτόνομο αλλά ταυτόχρονα κοινωνικά διασυνδεδεμένο μαθησιακό περιβάλλον. Στόχος είναι η δημιουργία ελκυστικών και υπεύθυνων μαθησιακών εμπειριών που θα προετοιμάζουν τη Γενιά Z για τις τεχνολογικές εξελίξεις που διαμορφώνουν το μέλλον τους (Chan & Lee, 2023; Sumartono, 2023).

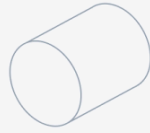

Ανάπτυξη Ερευνητικού Εργαλείου για τη Διερεύνηση της Υιοθέτησης της GenAI

Τα ερευνητικά εργαλεία που αναπτύχθηκαν και χρησιμοποιήθηκαν για τη διερεύνηση της επίγνωσης και της υιοθέτησης της Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης (GenAI) είναι ποικίλα, αντανακλώντας την πολυδιάστατη φύση της μελέτης του αντίκτυπου της GenAI σε διαφορετικούς τομείς. Τα εργαλεία που αξιοποιήθηκαν στις σχετικές μελέτες περιλαμβάνουν ποιοτικές μελέτες περίπτωσης, διαδικτυακά ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, θεματική ανάλυση, ποσοτικές έρευνες, βιβλιογραφικές ανασκοπήσεις, καθώς και προσαρμοσμένες κλίμακες για την αξιολόγηση της τεχνολογικής επάρκειας. Τα εργαλεία αυτά συνέβαλαν ουσιαστικά στη διερεύνηση της επίγνωσης και της υιοθέτησης της GenAI στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, στον τομέα του σχεδιασμού (design) και σε άλλους κλάδους, παρέχοντας πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με τα οφέλη, τις προκλήσεις και τον βαθμό ετοιμότητας για την ενσωμάτωση της GenAI (Abdullah & Zaid, 2023; Alammari, 2024; Lai et al., 2023; Zhang & Villanueva, 2023).

Στη μελέτη των Abdullah & Mohd Zaid (2023) εφαρμόστηκε ποιοτική μελέτη περίπτωσης, με τη χρήση διαδικτυακών ερωτηματολογίων και συνεντεύξεων για τη συλλογή δεδομένων από ερευνητές των κοινωνικών επιστημών. Η θεματική ανάλυση καθοδηγήθηκε από το Μοντέλο Αποδοχής Τεχνολογίας (Technology Acceptance Model – TAM), με στόχο τον εντοπισμό επαναλαμβανόμενων θεμάτων και την κατανόηση των αντιλήψεων των ερευνητών σχετικά με τη GenAI. Η Alammari (2024) συνδύασε ποσοτικές και ποιοτικές ερευνητικές προσεγγίσεις, αξιοποιώντας ποσοτικά δεδομένα από έρευνα με ερωτηματολόγια και εις βάθος συνεντεύξεις, προκειμένου να αξιολογήσει το επίπεδο επίγνωσης των εκπαιδευτικών και τη συχνότητα εφαρμογής της GenAI. Οι Lai et al. (2023) υιοθέτησαν ποιοτική προσέγγιση, η οποία περιλάμβανε βιβλιογραφικές ανασκοπήσεις, διαλέξεις, εργαστήρια και συνεντεύξεις με επαγγελματίες του σχεδιασμού (design), με σκοπό τη διερεύνηση του αντίκτυπου της GenAI στη σχεδιαστική διαδικασία. Τέλος, οι Zhang & Villanueva (2023) χρησιμοποίησαν μια προσαρμοσμένη κλίμακα υπολογιστικής σκέψης (computational thinking scale), καθώς και ένα επιπλέον

εργαλείο αξιολόγησης τεχνολογικών δεξιοτήτων, για να εκτιμήσουν την ετοιμότητα των εκπαιδευτικών για τη χρήση της GenAI και το επίπεδο τεχνολογικής τους επάρκειας.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι, ενώ ορισμένες μελέτες επικεντρώθηκαν σε ποιοτικές μεθόδους για την αποτύπωση εις βάθος απόψεων και εμπειριών (Abdullah & Zaid, 2023; Lai et al., 2023), άλλες ενσωμάτωσαν ποσοτικά μέτρα προκειμένου να διερευνήσουν συσχετίσεις και να αξιολογήσουν τον βαθμό ετοιμότητας (Alammar, 2024; Zhang & Villanueva, 2023). Αυτό καταδεικνύει την αναγνώριση της ανάγκης για μια τόσο ευρεία όσο και σε βάθος κατανόηση του ρόλου της GAI σε διαφορετικά πλαίσια.

Αποτελέσματα Έρευνας

1. Ανάπτυξη Ερωτηματολογίου για Online Διανομή

Στόχος: Συλλογή ποσοτικών δεδομένων από τη Γενιά Z (GenZ) σε πέντε διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες σχετικά με τις αντιλήψεις, την ευαισθητοποίηση και την υιοθέτηση της Γενετικής Τεχνητής Νοημοσύνης (GenAI).

Ενότητες του Ερωτηματολογίου

- Δημογραφικά:
  - ο Ηλικία
  - ο Φύλο
  - ο Χώρα διαμονής
  - ο Εκπαιδευτικό υπόβαθρο
  - ο Τρέχουσα απασχόληση (π.χ φοιτητής, εργαζόμενος, κ.λπ.)
- Χρήση τεχνολογίας:
  - ο Συχνότητα χρήσης τεχνολογίας (π.χ, smartphone, υπολογιστής)
  - ο Τύποι υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται τακτικά (π.χ. μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εκπαιδευτικά εργαλεία, εφαρμογές βασισμένες στην ΤΝ)
- Ενημέρωση σχετικά με την GenAI
  - ο Ενημέρωση σχετικά με τα εργαλεία και τις τεχνολογίες GenAI (κλίμακα Likert: 1-5)
  - ο Πηγές πληροφοριών σχετικά με τη GenAI (π.χ. διαδικτυακά άρθρα, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εκπαιδευτικά ιδρύματα)
  - ο Συγκεκριμένα εργαλεία GenAI που είναι γνωστά και χρησιμοποιούνται (πολλαπλή επιλογή με επιλογές)
- Αντιλήψεις για την GenAI:
  - ο Αντιληπτά οφέλη της GenAI στην καθημερινή ζωή (π.χ. βελτίωση της αποδοτικότητας, εξατομικευμένη μάθηση)
  - ο Ανησυχίες σχετικά με το GenAI (π.χ. ηθικές επιπτώσεις, ανησυχίες για την προστασία της ιδιωτικής ζωής)
  - ο Συνολική στάση απέναντι στο GenAI (κλίμακα Likert: 1-5)

- Υιοθέτηση της GenAI:
  - ο Τρέχουσα χρήση εργαλείων GenAI (π.χ. δεν έχει χρησιμοποιηθεί ποτέ, περιστασιακά, συχνά)
  - ο Τομείς όπου χρησιμοποιείται η GenAI (π.χ. εκπαίδευση, ψυχαγωγία, προσωπική ανάπτυξη)
  - ο Εμπόδια στην υιοθέτηση της GenAI (π.χ. έλλειψη γνώσεων, ζητήματα εμπιστοσύνης, προσβασιμότητα)
- Προτάσεις για την αύξηση της υιοθέτησης:
  - ο Προτιμώμενες μέθοδοι για την εκμάθηση της GenAI (π.χ. διαδικτυακά μαθήματα, εργαστήρια, εκστρατείες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης)
  - ο Συστάσεις για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα για την ενίσχυση της υιοθέτησης της GenAI

2. Πρωτόκολλο Συνέντευξης για Έρευνα σε Βάθος

Στόχος: Να αποκτηθούν βαθύτερες γνώσεις σχετικά με τις αντιλήψεις, τις ανησυχίες και τις εμπειρίες της Γενιάς Z σε σχέση με τη GenAI, μέσω συλλογής ποιοτικών δεδομένων.

Δομή της Συνέντευξης:

1. Εισαγωγή:
  - Εξηγήστε τον σκοπό της συνέντευξης.
  - Διασφαλίστε την εμπιστευτικότητα και λάβετε συγκατάθεση για την καταγραφή της συνέντευξης.
2. Εισαγωγικές Ερωτήσεις:
  - Μπορείτε να μας πείτε λίγα λόγια για το υπόβαθρό σας και για το πώς χρησιμοποιείτε συνήθως την τεχνολογία στην καθημερινή σας ζωή;
3. Διερεύνηση Επίγνωσης και Κατανόησης:
  - Πώς θα περιγράφατε τον βαθμό εξοικείωσής σας με την Παραγωγική Τεχνητή Νοημοσύνη (GenAI); Μπορείτε να

αναφέρετε παραδείγματα εργαλείων GenAI που έχετε ακούσει ή χρησιμοποιήσει;

- Πού μάθατε για πρώτη φορά σχετικά με τη GenAI; (π.χ. διαδίκτυο, σχολείο, συνομήλικοι)

4. Αντιλήψεις και Στάσεις:

- Ποιες είναι οι απόψεις σας σχετικά με τα πιθανά οφέλη της GenAI στη ζωή σας; Τη θεωρείτε περισσότερο ωφέλιμη ή επιβλαβή;
- Υπάρχουν συγκεκριμένες πτυχές της GenAI που σας ενθουσιάζουν; Υπάρχουν κάποιες που σας ανησυχούν;

5. Υιοθέτηση και Χρήση:

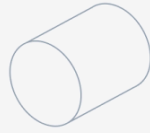
- Μπορείτε να περιγράψετε τυχόν εμπειρίες που είχατε χρησιμοποιώντας εργαλεία GenAI; Πώς επηρέασαν την εργασία/τις σπουδές/την καθημερινή σας ζωή;
- Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίσατε, αν υπήρξαν, κατά την προσπάθειά σας να χρησιμοποιήσετε τη GenAI;

6. Προτάσεις για την Ενίσχυση της Υιοθέτησης:

- Τι πιστεύετε ότι θα μπορούσε να γίνει ώστε η GenAI να γίνει πιο προσβάσιμη ή ελκυστική για άτομα της ηλικίας σας;
- Πώς θεωρείτε ότι τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και οι κυβερνήσεις θα μπορούσαν να υποστηρίξουν καλύτερα τον γραμματισμό στη GenAI;

7. Ολοκλήρωση:

- Υπάρχει κάτι ακόμη που θα θέλατε να προσθέσετε σχετικά με την εμπειρία ή τις σκέψεις σας για τη GenAI;
- Ευχαριστήστε τον/την συμμετέχοντα/ουσα για τον χρόνο και τις πολύτιμες απόψεις του/της.

Βιβλιογραφία

Afolabi, A. (2024). Ethical Issues in Artificial Intelligence Adoption in African Higher Education Institutions in Nigeria. *African Journal of Information and Knowledge Management*, 3(2), 22-33.

Alammari, A. (2024). Evaluating generative AI integration in Saudi Arabian education: a mixed-methods study. *PeerJ Computer Science*, 10, e1879.

Bakiri, H., Mbembati, H., & Tinabo, R. (2023). Artificial Intelligence Services at Academic Libraries in Tanzania: Awareness, Adoption and Prospects. *University of Dar es Salaam Library Journal*, 18(2).

Baskoro, G., Mariza, I., & Sutapa, I. N. (2023). Innovation to Improve Critical Thinking Skills in the Generation Z using Peeragogy as a Learning Approach and Artificial Intelligence (AI) as a Tool. *Jurnal Teknik Industri: Jurnal Keilmuan dan Aplikasi Teknik Industri*, 25(2), 121-130.

Malang, B. P., Campued, J. C., De Castro, A. C., & Papa, D. M. M. (2023). Exploring Challenges and Opportunities: Evaluating the Awareness and Readiness of Selected Government Agencies in Adopting Artificial Intelligence (AI). *International Journal of Multidisciplinary: Applied Business and Education Research*, 4(12), 1-1.

Chan, C. K., & Lee, K. K. (2023). The AI generation gap: Are Gen Z students more interested in adopting generative AI such as ChatGPT in teaching and learning than their Gen X and millennial generation teachers? *Smart Learning Environments*, 10(1), 1-23.

Cretu, I., Grigore, M., & Scripcariu, I. S. (2020). Get Ready For Gen Z, Our Next Generation of Medical Students. *Revista de Cercetare si Interventie Sociala*, 69.

Ferrara, E. (2024). GenAI against humanity: Nefarious applications of generative artificial intelligence and large language models. *Journal of Computational Social Science*, 1-21.

Gabrielova, K., & Buchko, A. A. (2021). Here comes Generation Z: Millennials as managers. *Business horizons*, 64(4), 489-499.

Ibrahim, M. M. A., Sumari, P., Keikhosrokiani, P., Almashagba, L. A. G., & Theeb, A. A. (2024). Exploring Emotional Intelligence in Jordan's Artificial Intelligence (AI) Healthcare Adoption: A UTAUT Framework. *Journal of Electrical Systems*, 20(10s), 502-541.

Roy, K. K., Coelho, P., & Sharma, P. (2022). Employer attractiveness: Generation z employment expectations in India. *Cardiometry*, (23), 433-444.

Lai, Y. R., Chen, H. J., & Yang, C. H. (2023). Exploring the impact of generative artificial intelligence on the design process: Opportunities, challenges, and insights. *Artificial Intelligence, Social Computing and Wearable Technologies*, 113, 49-59.

Schlee, R. P., Eveland, V. B., & Harich, K. R. (2020). From Millennials to Gen Z: Changes in student attitudes about group projects. *Journal of Education for Business*, 95(3), 139-147.

Sumartono, S. (2023). Empowering Gen Z: Enhancing English speaking skills through technology and authentic communication. *NextGen Education Review Journal*, 1(2), 1-9.

Tzirides, A. O. O., Zapata, G., Kastania, N. P., Saini, A. K., Castro, V., Ismael, S. A., ... & Kalantzis, M. (2024). Combining human and artificial intelligence for enhanced AI literacy in higher education. *Computers and Education Open*, 6, 100184.

Vitezić, V., & Perić, M. (2021). Artificial intelligence acceptance in services: connecting with Generation Z. *The Service Industries Journal*, 41(13-14), 926-946.

Vo, H. (2020). Interest in design studios: A theoretical framework of teaching creativity for millennials and generation Z. In *Advances in Creativity, Innovation, Entrepreneurship and Communication of Design: Proceedings of the AHFE 2020 Virtual Conferences on Creativity, Innovation and*

Entrepreneurship, and Human Factors in Communication of Design, July 16-20, 2020, USA (pp. 152-158). Springer International Publishing.

Yang, Y. J., Hwang, H., Xiang, M., & Kim, K. O. (2020). Latent Profile Analysis of Generation Z and Millennials by Their Smartphone Usage Pattern. In HCI International 2020-Posters: 22nd International Conference, HCII 2020, Copenhagen, Denmark, July 19–24, 2020, Proceedings, Part III 22 (pp. 253-260). Springer International Publishing.

Zhang, C., & Villanueva, L. E. (2023). Generative Artificial Intelligence Preparedness and Technological Competence: Towards a Digital Education Teacher Training Program. *International Journal of Education and Humanities*, 11(2), 164-170.

